

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

GORDILĂ Nicolae
CATAN Liliana
COVALENCO Elena
DIACONU Iurie
GUZUN Ion

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpații Bazatin Vitalie, Sterlețchi Evgheni, avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Mișin Serghei și avocatul Ciofu Ion în numele inculpatului Sidlețchi Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

SIDLEȚCHI Iurie XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

MIȘIN Serghei XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX;

BAZATIN Vitalie XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX;

STERLEȚCHI Evgheni XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 11.06.2013 – 16.01.2017;

Instanța de apel: 08.02.2017 – 08.11.2017;

Instanța de recurs: 02.03.2018 – 17.04.2018.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 ianuarie 2017, Sidlețchi Iu., Mișin S. și Bazatin V. învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal au fost achitați, din motiv că acțiunile inculpaților nu întrunesc elementele infracțiunii.

Totodată, Sterlețchi Ev. învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) și art. 332 alin. (1) Cod penal a fost achitat, din motiv că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele acestor infracțiuni.

2. Potrivit rechizitoriului, Sidlețchi Iu. a fost învinuit de faptul că, activând în funcția de ofițer de urmărire penală al Secției urmărire penală a Comisariatului de poliție sect. Buiucani, mun. Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr. 87ef din 02.03.2012, emis de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea efectuării nemijlocite a urmăririi penale în cauze penale, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 12 iunie 2012, aproximativ în jurul orelor 20:00, Sidlețchi Iu., fiind implicat în componența grupului operativ de urmărire penală a CPs Buiucani, mun. Chișinău în calitate de ofițer de urmărire penală, fără a primi indicații de la ofițerul operativ de serviciu, s-a deplasat pe adresa XXXXX, unde se aflau colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău, Sterlețchi Eu., Mișin S. și Bazatin V., care l-au informat că pe adresa menționată se pot afla substanțe narcotice.

Astfel, contrar dispozițiilor art. 265 alin. (3) Cod de procedură penală care prevede că „dacă a depistat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, ofițerul de urmărire penală, colaboratorul organelor de constatare sau procurorul întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate și concomitent dispune înregistrarea imediată a sesizării pentru a începe urmărirea penală”, contrar pct. 5) al Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații cu privire la infracțiuni, aprobat prin Ordinul nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 care prevede că „Primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, iar de către unitățile de gardă și efectivul organelor de poliție antrenat în serviciu - pe parcursul a 24 de ore. În afara încăperilor de serviciu ale organelor, colaboratorii aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, primind sesizarea despre infracțiunii, urmează să comunice imediat ofițerului de serviciu al unității de gardă al organului prin telefon sau prin intermediul altor mijloace de legătură conținutul sesizării, dacă transmiterea nemijlocită a lor în unitatea de gardă va dura mai mult de trei ore”, fără a înregistra în modul corespunzător informația dată, neavând permisiunea lui Bouroș M. și Bouroș N., care domiciliază pe adresa indicată, depășindu-și atribuțiile de serviciu, având scopul de a ascunde săvârșirea depășiri atribuțiilor de serviciu comise de Sterlețchi Eu., Bazatin V. și Mișin S., care fără nici un temei legal au pătruns în ograda casei, apoi pe teritoriul grădinii din str. XXXXX și au ridicat ilegal, fără întocmirea a careva acte - plante de cânepă de la domiciliul lui Bouroș M. și Bouroș N., intenționat, în scopul voalării acțiunilor ilegale a întocmit un proces-verbal de cercetare la fața locului, în care a indicat date și circumstanțe care deja erau consumate.

Ulterior, Sidlețchi Iu., contrar dispozițiilor art.118 alin. (2) (în vigoare la data de 2 iunie 2012) Codul de procedură penală, care prevede că „cercetarea la fața locului la

domiciliu fără permisul persoanei căreia i se limitează dreptul prevăzut de art.12 (inviolabilitatea domiciliului) se efectuează în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție”, ale art. 301 alin. (1) și (2) ale Codului de procedură penală, care prevede că *„cu autorizarea judecătorului de instrucție se efectuează acțiunile de urmărire penală legate de limitare a inviolabilității persoanei, domiciliului, limitarea secretului corespondenței, convorbirilor telefonice, comunicărilor telegrafice și a altor comunicări, precum și alte acțiuni prevăzute de lege. Acțiunile de urmărire penală sub formă de percheziție, cercetare la fața locului în domiciliu și punerea bunurilor sub sechestru în urma percheziției pot fi efectuate, ca excepție, fără autorizarea judecătorului de instrucție, în raza ordonanței motivate a procurorului, în cazurile infracțiunilor flagrante, precum și în cazurile ce nu permit amânare. Judecătorul de instrucție trebuie să fie informat despre efectuarea acestor acțiuni de urmărire penală în termen de 24 de ore, iar în scop de control, i se prezintă materialele cauzei penale în care sunt argumentate acțiunile de urmărire penală efectuate”* nu a informat judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea de urmărire penală dată nefiind autorizată în modul corespunzător.

În urma acțiunilor lui Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev. au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale lui Bouroș M. și Bouroș N., încălcându-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 29 din Constituția Republicii Moldova, care prevede că domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia. Totodată, în urma acțiunilor lui Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev., au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor, libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Sidlețchi Iu., conform prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi *„depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Mișin S. a fost învinuit de către organul de urmărire penală precum că activând în funcția de inspector al grupei de combatere a șederii și migrației ilegale a străinilor a Comisariatului de poliție a sec. Buiucani al CGP mun. Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr. 63EF din 01.03.2010, emis de Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea curmării criminalității și asigurarea ordinii publice, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 12 iunie 2012, aproximativ la orele 20:00, Mișin S., aflându-se împreună colaboratorii de poliție ai CPS Buiucani, mun. Chișinău Sterlețchi Ev. și Bazatin V. în adiacentul casei de locuit de pe adresa XXXXX, sub pretextul că dețin informația că pe adresa menționată se pot afla substanțe narcotice, contrar dispozițiilor art. 265 alin.(3) Cod de procedură penală care prevede că „dacă a depistat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, ofițerul de urmărire penală, colaboratorul organelor de constatare sau procurorul întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate și concomitent dispune înregistrarea imediată a autosesizării pentru a începe urmărirea penală” contrar pct. 5 al Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații cu privire la infracțiuni, aprobat prin Ordinul nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 care prevede că „Primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, iar de către unitățile de gardă și efectivul organelor de poliție antrenat în serviciu pe parcursul a 24 de ore. În afara încăperilor de serviciu ale organelor, colaboratorii aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, primind sesizarea despre infracțiuni, urmează să comunice imediat ofițerului de serviciu al unității de gardă al organului prin telefon prin intermediul altor mijloace de legătură conținutul sesizării, dacă transmiterea nemijlocită a lor în unitatea de gardă va dura mai mult de trei ore”, fără a înregistra în modul corespunzător informația dată, neavând permisiunea lui Bouroș M. și Bouroș N. care domiciliază pe adresa indicată, depășindu-și atribuțiile de serviciu, a pătruns împreună cu colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău Sterlețchi Ev., Bazatin V. în ograda casei, apoi pe teritoriul grădinii din str. XXXXX și fără a întocmi proces-verbal de cercetare la fața locului în domiciliul lui Bouroș M. și Bouroș N. pe adresa XXXXX, a ridicat ilegal plante de cânepă.

Ulterior, în scopul de a ascunde săvârșirea depășiri atribuțiilor de serviciu comise, a fost chemat ofițerul de urmărire penală implicat în componența grupului operativ de urmărire penală a CPs Buiucani, mun. Chișinău Sidlețchi Iu., care a documentat acțiunile lor ilegale, întocmind la poarta gospodăriei Bouroș M. și Bouroș N. un proces-verbal în acest sens, acțiune de urmărire penală care nu a fost autorizată de judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău în modul corespunzător.

În aceste condiții, au fost încălcate dispozițiile art.118 alin. (2) (în vigoare la data de 1 iunie 2012) ale Codului de procedură penală care prevede că „cercetarea la fața locului la domiciliu fără permisul persoanei căreia i se limitează dreptul prevăzut de art. 12 (inviolabilitatea domiciliului) se efectuează în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție”, ale art. 301 alin. (1) și (2) ale Codului de procedură penală care prevede că „cu autorizarea judecătorului de instrucție se efectuează acțiunile de urmărire penală legate de limitarea inviolabilității persoanei, domiciliului, limitarea secretului corespondenței, convorbirilor telefonice, comunicărilor telegrafice și a altor comunicări, precum și alte acțiuni prevăzute de lege. Acțiunile de urmărire penală sub formă de percheziție, cercetare la fața locului în domiciliu și punerea bunurilor sub sechestru în urma percheziției pot fi efectuate, ca excepție, fără autorizarea

judecătorului de instrucție, în baza ordonanței motivate a procurorului, în cazurile infracțiunilor flagrante, precum și în cazurile ce nu permit amânare. Judecătorul de instrucție trebuie să fie informat despre efectuarea acestor acțiuni de urmărire penală în termen de 24 de ore, iar în scop de control, i se prezintă materialele cauzei penale în care sunt argumentate acțiunile de urmărire penală efectuate”.

În urma acțiunilor lui Mișin S., Bazatin V., Sidlețchi Iu. și Sterlețchi Ev. au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor emise de lege ale lui Bouroș M. și Bouroș N., încălcându-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 29 din Constituția Republicii Moldova, care prevede că domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia.

Totodată, în urma acțiunilor lui Mișin S., Bazatin V., Sidlețchi Iu. și Sterlețchi Ev. au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor, libertăților cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Mișin S., conform prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Bazatin V. a fost învinuit de către organul de urmărire penală de faptul că, activând în funcția de inspector al poliției criminale al sectorului de poliție Trușeni al Comisariatului de poliție a sect. Buiucani a CGP mun. Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr. 26EF din 23.07.2010 emis de Vice-ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 12 iunie 2012, aproximativ la orele 20:00, Bazatin V., aflându-se împreună cu colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău Mișin S. și Sterlețchi Ev. în adiacentul casei de locuit de pe adresa mun. Chișinău, s. Ghidighici, str. Victoriei, 93, sub pretextul că dețin informația că pe adresa menționată se pot afla substanțe narcotice, contrar dispozițiilor art. 265 alin. (3) Cod de procedură penală care prevede că „dacă a depistat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, ofițerul de urmărire penală, colaboratorul organelor de constatare sau procurorul întocmește un proces-verbal în care însemnează cele constatate și concomitent dispune înregistrarea imediată a autosesizării pentru a începe urmărirea penală”, contrar pct. 5 al Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații cu privire la infracțiuni, aprobat prin Ordinul nr.121/254/286-0/95 din

18 iulie 2008 care prevede că „primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, iar de către unitățile de gardă și efectivul organelor de poliție antrenat în serviciu pe parcursul a 24 de ore. În afara încăperilor de serviciu ale organelor, colaboratorii aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, primind sesizarea despre infracțiuni, urmează să comunice imediat ofițerului de serviciu al unității de gardă al organului prin telefon sau prin intermediul altor mijloace de legătură conținutul sesizării, dacă transmiterea nemijlocită a lor în unitatea de gardă va dura mai mult de trei ore”, fără a înregistra în modul corespunzător informația dată, neavând permisiunea lui Bouroș M. și Bouroș N. care domiciliază pe adresa indicată, depășindu-și atribuțiile de serviciu, a pătruns împreună cu colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău Mișin S., Sterlețchi Ev. în ograda casei, apoi pe teritoriul grădinii din str. XXXXX și fără a întocmi proces-verbal de cercetare la fața locului în domiciliul lui Bouroș M. și Bouroș N. pe adresa XXXXX, a ridicat ilegal plante de cânepă.

Ulterior, în scopul de a ascunde săvârșirea depășirii atribuțiilor de serviciu comise, a fost chemat ofițerul de urmărire penală implicat în componența grupului operativ de urmărire penală a CPs Buiucani, mun. Chișinău Sidlețchi Iu., care a documentat acțiunile lor ilegale, întocmind la poarta gospodăriei lui Bouroș M. și Bouroș N. un proces-verbal în acest sens, acțiune de urmărire penală care nu a fost autorizată de judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău în modul corespunzător.

În aceste condiții, au fost încălcate dispozițiile art.118 alin. (2) (în vigoare la data de 12 iunie 2012) ale Codului de procedură penală care prevede că „cercetarea la fața locului la domiciliu fără permisul persoanei căreia i se limitează dreptul prevăzut de art.12 (inviolabilitatea domiciliului) se efectuează în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție”, ale art. 301 alin. (1) și (2) ale Codului de procedură penală care prevede că „*cu autorizarea judecătorului de instrucție se efectuează acțiunile de urmărire penală legate de limitarea inviolabilității persoanei, domiciliului, limitarea secretului corespondenței, convorbirilor telefonice, comunicărilor telegrafice și a altor comunicări, precum și alte acțiuni prevăzute de lege. Acțiunile de urmărire penală sub formă de percheziție, cercetare la fața locului în domiciliu și punerea bunurilor sub sechestru în urma percheziției pot fi efectuate, ca excepție, fără autorizarea judecătorului de instrucție, în baza ordonanței motivate a procurorului, în cazurile infracțiunilor flagrante precum și în cazurile ce nu permit amânare. Judecătorul de instrucție trebuie să fie informat despre efectuarea acestor acțiuni de urmărire penală în termen de 24 de ore, iar în scop de control, i se prezintă materialele cauzei penale în care sunt argumentate acțiunile de urmărire penală efectuate*”.

În urma acțiunilor lui Bazatin V., Sterlețchi Ev., Sidlețchi Iu. și Mișin S. au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale lui Bouroș M. și Bouroș N., încălcându-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 29 din Constituția Republicii Moldova, care prevede că domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia. Totodată, în urma acțiunilor lui Bazatin V.,

Sterlețchi Ev., Sidlețchi Iu. și Mișin S. au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor, libertăților cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Bazatin V., conform prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Sterlețchi Ev. a fost învinuit de către organul de urmărire penală în faptul că activând în funcția de inspector al poliției criminale a sectorului de poliție nr. 3 al Comisariatului de poliție a sectorului Buiucani al CGP mun. Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr. 473EF din 21.0.2011 emis de Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor și asigurarea ordinii publice, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe.

La 12 iunie 2012, aproximativ la orele 20:00, Sterlețchi Ev., aflându-se împreună cu colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău Mișin S. și Bazatin V. în adiacentul casei de locuit de pe adresa mun. Chișinău, s. Ghidighici, str. Victoriei, 93, sub pretextul că dețin informația că pe adresa menționată se pot afla substanțe narcotice, contrar dispozițiilor art. 265 alin. (3) Cod de procedură penală care prevede că „dacă a depistat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, ofițerul de urmărire penală, colaboratorul organelor de constatare sau procurorul întocmește un proces-verbal în care însemnează cele constatate și concomitent dispune înregistrarea imediată a autosesizării pentru a începe urmărirea penală”, contrar pct. 5 al Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații cu privire la infracțiuni, aprobat prin Ordinul nr.121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 care prevede că „primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, iar de către unitățile de gardă și efectivul organelor de poliție antrenat în serviciu pe parcursul a 24 de ore. În afara încăperilor de serviciu ale organelor, colaboratorii aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, primind sesizarea despre infracțiuni, urmează să comunice imediat ofițerului de serviciu al unității de gardă al organului prin telefon sau prin intermediul altor mijloace de legătură conținutul sesizării, dacă transmiterea nemijlocită a lor în unitatea de gardă va dura mai mult de trei ore”, fără a înregistra în modul corespunzător informația dată, neavând permisiunea lui Bouroș M. și Bouroș N. care domiciliază pe adresa indicată, depășindu-și atribuțiile de serviciu, a pătruns împreună cu colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău Mișin S. și Bazatin V. în ograda casei, apoi pe teritoriul grădinii din str. XXXXX și fără a întocmi

proces-verbal de cercetare la fața locului în domiciliul lui Bouroș M. și Bouroș N. pe adresa XXXXX, a ridicat ilegal plante de cânepă.

Ulterior, în scopul de a ascunde săvârșirea depășirii atribuțiilor de serviciu comise, a fost chemat ofițerul de urmărire penală implicat în componența grupului operativ de urmărire penală a CPs Buiucani, mun. Chișinău Sidlețchi Iu., care a documentat acțiunile lor ilegale, întocmind la poarta gospodăriei lui Bouroș M. și Bouroș N. un proces-verbal în acest sens, acțiune de urmărire penală care nu a fost autorizată de judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău în modul corespunzător.

În aceste condiții, au fost încălcate dispozițiile art. 118 alin. (2) (în vigoare la data de 12 iunie 2012) ale Codului de procedură penală care prevede că „cercetarea la fața locului la domiciliu fără permisul persoanei căreia i se limitează dreptul prevăzut de art.12 (inviolabilitatea domiciliului) se efectuează în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție”, ale art. 301 alin. (1) și (2) ale Codului de procedură penală care prevede că „cu autorizarea judecătorului de instrucție se efectuează acțiunile de urmărire penală legate de limitarea inviolabilității persoanei, domiciliului, limitarea secretului corespondenței, convorbirilor telefonice, comunicărilor telegrafice și a altor comunicări, precum și alte acțiuni prevăzute de lege. Acțiunile de urmărire penală sub formă de percheziție, cercetare la fața locului în domiciliu și punerea bunurilor sub sechestru în urma percheziției pot fi efectuate, ca excepție, fără autorizarea judecătorului de instrucție, în baza ordonanței motivate a procurorului, în cazurile infracțiunilor flagrante precum și în cazurile ce nu permit amânare. Judecătorul de instrucție trebuie să fie informat despre efectuarea acestor acțiuni de urmărire penală în termen de 24 de ore, iar în scop de control, i se prezintă materialele cauzei penale în care sunt argumentate acțiunile de urmărire penală efectuate”.

În urma acțiunilor lui Sterlețchi Ev., Bazatin V., Sidlețchi Iu. și Mișin S. au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale lui Bouroș M. și Bouroș N., încălcându-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 29 din Constituția Republicii Moldova, care prevede că domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia. Totodată, în urma acțiunilor lui Sterlețchi Ev., Bazatin V., Sidlețchi Iu. și Mișin S. au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor, libertăților cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Sterlețchi Ev. Vladimir, conform prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Tot **Sterlețchi Ev.**, de către organul de urmărire penală a mai fost învinuit în faptul că, activând în funcția de inspector al poliției criminale a sectorului de poliție nr. 3 al Comisariatului de poliție a sectorului Buiucani al CGP mun. Chișinău, conform ordinului de numire în funcție nr. 473EF din 21.0.2011 emis de Ministrul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor și asigurarea ordinii publice, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis falsul în acte publice în următoarele circumstanțe:

Astfel, la data de 12.06.2012, aproximativ la orele 20:00, Sterlețchi Ev., aflându-se împreună cu colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău Mișin S. și Bazatin V. în adiacentul casei de locuit de pe adresa XXXXX, sub pretextul că dețin informația că pe adresa menționată se pot afla substanțe narcotice, fără a înregistra în modul corespunzător informația dată, neavând permisiunea lui Bouroș M. și Bouroș N. care domiciliază pe adresa indicată, a pătruns împreună cu colaboratorii de poliție ai CPs Buiucani, mun. Chișinău Mișin S., Bazatin V. în ograda casei, apoi pe teritoriul grădinii din str. XXXXX și fără a întocmi proces-verbal de cercetare la fața locului în domiciliul lui Bouroș M. și Bouroș N. pe adresa mun. Chișinău, s. Ghidighici, str. Victoriei, 93, a ridicat ilegal plante de cânepă.

A doua zi, la data de 13.06.2012, aproximativ la orele 09:00, Sterlețchi Ev., având scopul legalizării acțiunilor sale, a întocmit personal un raport pe care l-a datat cu ziua de 12.06.2012, adresat pe numele Comisarului CPs Buiucani, mun. Chișinău, Lilian Botnariuc, privind necesitatea inițierii unui control privind depistarea plantelor de cânepă pe adresa mun. Chișinău, s. Ghidighici, str. Victoriei, 93, fiind înregistrat în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente (R-2) al CPs Buiucani, mun. Chișinău, cu nr. 6452 din 13.06.2012.

După care, tot la 13.06.2012, aproximativ la orele 15:00, Sterlețchi Ev. a întocmit personal încă un raport pe numele Comisarului CPs Buiucani, mun. Chișinău, Botnariuc L., precum că la data de 13.06.2012 în grădina din str. Victoriei 93, com. Ghidighici au fost depistate șapte plante vegetale de culoare verde asemănătoare cu cânepă ce aparțin lui Bouroș M., solicitând ca materialul nr. 6452 din 13.06.2012 să fie înregistrat în Registrul de evidență al informațiilor cu privire la infracțiuni (R-1) al CPs Buiucani, mun. Chișinău pentru adoptarea unei decizii conform art. 274 al Codului de procedură penală. La orele 15:20 raportul dat a fost înregistrat de către ofițerul operativ de serviciu al unității de garda a CPs Buiucani, mun. Chișinău Vasilenco N. în Registrul de evidență al informațiilor cu privire la infracțiuni (R-1) al CPs Buiucani, mun. Chișinău, cu nr. 1422 din 13.06.2012, fiind aplicată impresiunea de ștampilă-tip a CPs Buiucani, mun. Chișinău și semnătura sa.

În continuare, Sterlețchi Ev. presupunând că infracțiunea de păstrare a substanțelor narcotice de către Bouroș M. nu va putea fi descoperită din cauza faptului că nu au fost respectate prevederile legale privind efectuarea cercetării la fața locului de pe str. Victoriei 93, com. Ghidighici, mun. Chișinău, acționând în interes personal, urmărind scopul diminuării artificiale a numărului de crime nedescoperite pe sectorul său de

activitate și a-și ascunde incompetența sa profesională în stabilirea, prevenirea, curmarea infracțiunilor, identificarea și punerea sub urmărire penală a persoanelor care le-au săvârșit, a decis să falsifice raportul din 13.06.2012 prin care a fost inițiat controlul în baza art. 274 al Codului de procedură penală. În aceste condiții, Sterlețchi Ev., cunoscând despre faptul că temei pentru pornirea urmăririi penale pe faptul circulației ilegale a substanțelor narcotice îl constituie semănatul sau cultivarea plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope săvârșite în proporții mari, adică mai mult de șase plante de cânepă, a întocmit un alt raport pe numele Comisarului CPs Buiucani, mun. Chișinău, Botnariuc L., în care a introdus date denaturate precum că la data de 13.06.2012 în grădina din str. Victoriei 93, com. Ghidighici au fost depistate nu șapte dar deja cinci plante vegetale de culoare verde asemănătoare cu cânepa ce aparțin lui Bouroș M., pe care a aplicat impresiunea de șampilă-tip a CPs Buiucani, mun. Chișinău, înscrisurile de pe această șampilă fiind efectuate de către o persoană nestabilă de organul de urmărire penală.

Conform raportului de expertiză grafoscopică nr. 024 din 10.01.2014, textul manuscris cu care au fost completate rubricile impresiunii dreptunghiulare din Raportul din numele Sterlețchi Ev., adresat comisarului CPs Buiucani, datat cu 13.06.2012, cu conținutul „13.06.12 1422 o/s Vasilenco” nu a fost executat de Vasilenco N., dar a fost executat de către o altă persoană.

Ulterior, raportul falsificat a fost prezentat ofițerului de urmărire penală, Sidlețchi Iu., pentru a fi anexat la materialul R-1 nr.1422 din 13.06.2012 în locul raportului autentic.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Sterlețchi Ev., conform prevederilor art. 332 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interese personale.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sidlețchi Iu. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, în baza art. 90 Cod penal cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune de 3 ani; Mișin S. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; Bazatin V. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, în baza art. 90 Cod penal cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune de 3 ani; Sterlețchi Ev. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328

alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, în baza art. 90 Cod penal cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune de 3 ani și încetarea procesului penal în privința lui Sterlețchi Ev. în baza art. 332 alin.

(1) Cod penal, deoarece a intervenit termenul de prescripție.

În motivarea cerințelor sale, a invocat următoarele aspecte:

- prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată s-a stabilit incontestabil că inculpații au săvârșit infracțiunea incriminată prin rechizitoriu, iar în acțiunile lor se întrunesc elementele acestei infracțiuni, și anume prin declarațiile părții vătămate Bouroș M., Brădăuțan Serghei, Vasilenco N., proces-verbal de ridicare din 05 decembrie 2012, proces-verbal de ridicare din 06 decembrie 2012, proces-verbal de examinare a documentelor din 20 decembrie 2012, proces-verbal de ridicare din 14 ianuarie 2013, proces-verbal de examinare din 17 ianuarie 2013;

- săvârșirea de către inculpatul Sterlețchi Ev. a falsului în acte publice a fost confirmată prin următoarele probe: declarațiile martorului Vasilenco N., Pșenicinî V., proces-verbal de examinare a documentelor din 18 august 2013, proces-verbal de examinare a documentelor din 10 octombrie 2013, raportul de expertiză grafoscopică nr. 024 din 10.01.2014, raport de expertiză grafoscopică nr. 2221/2222 din 28.11.2013.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, apelul procurorului a fost admis, cu casarea totală a sentinței de achitare, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal de învinuire în privința lui Sterlețchi Ev. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal a fost încetat, cu liberarea acestuia de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Procesul penal de învinuire a lui Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal a fost încetat, cu liberarea inculpaților de răspundere penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a făcut referire la statuările din *Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal din 27 iunie 2017, prin care s-a declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din aliniatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2012 și s-a recunoscut constituțional textul „dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile (...) drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” din aliniatul (1) al articolului 328 din Codul penal.*

După care, s-a evidențiat că, din conținutul rechizitoriului rezultă că inculpaților Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V., Stelețchi Ev. li s-a imputat depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, și anume a prevederilor art. 265 alin. (3) Cod procedură penală, care prevede că „dacă a depistat o infracțiune ori a constatat o bănuială

rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, ofițerul de urmărire penală, colaboratorul organelor de constatare sau procurorul întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate și concomitent dispune înregistrarea imediată a sesizării pentru a începe urmărirea penală”.

Respectiv, s-a atestat că, potrivit rechizitoriului, inculpații ar fi comis fapta prejudiciabilă incriminată lor la data de 12 iunie 2012, iar în conformitate cu prevederile art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin Legea nr. 66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, art. 265 s-a completat cu alin.(3) cu următorul cuprins: *“Dacă a depistat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, ofițerul de urmărire penală, colaboratorul organelor de constatare menționate la art.273 alin.(1) lit. a)-c) sau procurorul întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate și concomitent dispune înregistrarea imediată a autosesizării pentru a începe urmărirea penală.”*

Având în vedere cele expuse, instanța de apel a stabilit faptul că Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V., Stelețchi Ev. li s-a incriminat comiterea faptei prejudiciabile la data de 12 iunie 2012, dată la care nu au intrat în vigoare completările la art. 265 Cod procedură penală, operate prin Legea nr. 66 din 05.04.2012, prin urmare a apărut necesitatea de a exclude din învinuirea adusă inculpaților faptul că aceștia au acționat contrar prevederilor art. 265 alin. (3) Cod procedură penală, pe motiv că aceste prevederi au intrat în vigoare, după data comiterii faptei prejudiciabile.

În continuare, ținând seama de interpretările date de Curtea Constituțională vizavi de art. 328 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a constatat fapta imputabilă inculpaților Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V., Sterlețchi Ev., ajungând la concluzia că aceștia se fac vinovați de comiterea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, *adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, iar acțiunile infracționale ale lui Sterlețchi Ev. cuprind elementele constitutive și ale infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal– falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interese personale.*

În continuare, instanța de apel a consemnat că, în conformitate cu prevederile art.118 alin. (2) Cod de procedură penală (în vigoare la data de 2 iunie 2012) *„cercetarea la fața locului la domiciliu fără permisul persoanei căreia i se limitează dreptul prevăzut de art.12 (inviolabilitatea domiciliului) se efectuează în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție”.*

Potrivit art. 301 alin. (1) și (2) din Codul procedură penală *„cu autorizarea judecătorului de instrucție se efectuează acțiunile de urmărire penală legate de limitare*

a inviolabilității persoanei, domiciliului, limitarea secretului corespondenței, convorbirilor telefonice, comunicărilor telegrafice și a altor comunicări, precum și alte acțiuni prevăzute de lege. Acțiunile de urmărire penală sub formă de percheziție, cercetare la fața locului în domiciliu și punerea bunurilor sub sechestru în urma percheziției pot fi efectuate, ca excepție, fără autorizarea judecătorului de instrucție, în raza ordonanței motivate a procurorului, în cazurile infracțiunilor flagrante, precum și în cazurile ce nu permit amânare. Judecătorul de instrucție trebuie să fie informat despre efectuarea acestor acțiuni de urmărire penală în termen de 24 de ore, iar în scop de control, i se prezintă materialele cauzei penale în care sunt argumentate acțiunile de urmărire penală efectuat”.

În conformitate cu art. 29 din Constituția Republicii Moldova, domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia.

În corespundere cu prevederile pct. 5 al Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații cu privire la infracțiuni, aprobat prin Ordinul nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 „Primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, iar de către unitățile de gardă și efectivul organelor de poliție antrenat în serviciu - pe parcursul a 24 de ore. În afara încăperilor de serviciu ale organelor, colaboratorii aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, primind sesizarea despre infracțiuni, urmează să comunice imediat ofițerului de serviciu al unității de gardă al organului prin telefon sau prin intermediul altor mijloace de legătură conținutul sesizării, dacă transmiterea nemijlocită a lor în unitatea de gardă va dura mai mult de trei ore”.

Din materialele cauzei penale, și anume din declarațiile martorului Bouroș M., susținute și în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, s-a reținut că martorul a confirmat faptul că a interzis inculpaților să intre în ograda ei, însă aceștia insistau să intre, deoarece i-au comunicat că cunoșteau că în ograda ei cresc fire de cânepă. Polițiștii au insistat și au intrat fără polițistul de sector, ea i-a urmat și fiind indignată, ajungând la plantele menționate, le-a rupt acolo pe loc și le-a spus că nimeni nu va lua plantele până nu vine inspectorul de sector Sergiu, care să confirme că ei sunt polițiști. Ei au ieșit în drum, iar peste 30 minute a venit inspectorul de sector Sergiu, pe care l-a întrebat de ce au venit așa persoane la dânsa, la care el i-a spus că a fost la o ședință, iar persoanele care au intrat în ograda sa sunt de rang mai înalt ca el, din poliția criminală.

Totodată, Bouroș M. a indicat că ulterior după ce a venit Brădăușan S., ea le-a permis să intre în grădină. Unul din ei a strâns firele de cânepă din grădină, spunând ce le duce să le ardă. Erau vreo 4-5 plante, nu mai multe.

Din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 iunie 2012 rezultă că acesta a fost întocmit de către OUP al CPs Buiucani, mun. Chișinău Sidlețchi Iu. Procesul-verbal a fost completat cu mîină, cu pastă de scris albastră. La rubrica în temeiul este indicat „autosesizării”. La rubrica alți participanți sunt indicați IPC Bazatin V., IPC Mișin S., IPC Sterlețchi Eu. Cercetarea a început la ora 11:30 și s-a încheiat la

ora 21:05. Textul scris la partea constatatoare este următorul „că locul cercetării îl constituie grădina de lângă casa de locuit din str. Victoriei, 93, s. Ghidighici, mun. Chișinău. Grădina respectivă reprezintă un lot de teren de aproximativ 200 m², împrejmuit cu gard din sârmă metalică întărită cu stâlpi din beton, amplasată în partea laterală stânga a casei, intrarea efectuându-se printr-o poartă de metal. Pe perimetrul grădinii cresc copaci, în grădină pe întreaga arie crescând viță de vie cu înălțimea de aproximativ 1-1,5 m., legată de pari din lemn. Întreg terenul fiind cultivat, în partea stângă a grădinii, pe mijloc, la 2 m. de la gard sunt depistate cinci plante, rădăcini de culoare verde, asemănător cânepă, scoase din pământ și zdrobite, împrăștiate pe o arie de 2 m. Masa vegetală respectivă a fost filmată cu camera video, fiind împachetată într-un pachet din hârtie și sigilată. Pe pachet aplicându-se inscripția „Masa vegetală de culoare verde, depistată și ridicată la efectuarea CFL pe str. Actoriei 93, s. Ghidighici, mun. Chișinău; 5 plante vegetale asemănătoare cu cânepă”.

Din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 iunie 2012 instanța de apel nu a constatat acordul cet. Bouroș M. privind pătrunderea în domiciliu și cercetarea locului. Din atare considerente, au fost apreciate critic declarațiile inculpaților, care au susținut că de fapt partea vătămată Bouroș M. le-a permis să intre în ograda sa, deoarece versiunea de apărare a inculpaților a fost combătută prin declarațiile acesteia.

La fel, instanța de apel a apreciat că versiunea de apărare a inculpaților este combătută și prin însuși procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12 iunie 2012, care nu conține acordul proprietarului sau posesorului legal privind pătrunderea în domiciliu și efectuarea cercetării la fața locului.

Martorul Bărduțan S. a confirmat că la fața locului erau inculpații Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev., fapt ce rezultă și din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 iunie 2012, deși actul procesual este semnat doar de două persoane.

Așadar, din ansamblul probelor administrate de către acuzatorul de stat, instanța de apel a reținut că inculpații Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev., au efectuat cercetarea la fața locului la domiciliu fără permisiunea părții vătămate Bouroș M., care a refuzat ca aceștia să pătrundă în domiciliul ei, fără prezența polițistului de sector, acțiunea care nu a fost efectuată în baza unei ordonanței motivate a organului de urmărire penală, cu autorizarea judecătorului de instrucție.

Latura obiectivă a infracțiunii de „depășire a atribuțiilor de serviciu” se caracterizează prin săvârșirea unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; cauzarea daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; prezența legăturii de cauzalitate între acțiunile comise și urmările nominalizate.

Prin *acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege* urmează de înțeles asemenea acțiuni care: vădit depășesc competența persoanei cu funcție de răspundere, ținând de competența persoanei cu funcție de răspundere ierarhic superioară sau a unui organ colegial ar putea fi întreprinse de către persoana cu

funcție de răspundere numai în prezența unor circumstanțe excepționale indicate în lege; nu pot fi comise de către nimeni, nici într-un fel de circumstanțe.

Prin *depășirea atribuțiilor de serviciu* se au în vedere asemenea acțiuni ale persoanelor cu funcție de răspundere, în privința cărora, în actele normative corespunzătoare, este limitat cercul subiecților care sunt în drept să le comită, iar persoana în cauză la categoria acestor subiecți nu se referă sau există o anumită limitare a condițiilor în prezența cărora persoana este în drept să comită acțiunile date, sau, în genere, există interdicție referitor la comiterea acțiunilor corespunzătoare.

Pentru existența componentei date de infracțiune este necesar ca acțiunile persoanei cu funcție de răspundere să depășească limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, în mod vădit, adică indiscutabil, fără dubii, circumstanță neîndoielnică și pentru făptuitor.

În speța dată, s-a constatat că inculpații Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev. au realizat acțiuni directe care au depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, și anume art. 118 alin. (2), art. 301 alin. (1) și (2) Cod procedură penală și prevederile pct. 5) al Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații cu privire la infracțiuni, aprobat prin Ordinul nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008, or, inculpații au acționat contrar prevederilor legale menționate, și anume fără a înregistra informația dată și neavând permisiunea cet. Bouroș M. și Bouroș N., care domiciliau pe adresa în cauză, au pătruns în ograda casei, apoi pe teritoriul grădinii din str. XXXXX și au ridicat ilegal, fără întocmirea a careva acte – plante de cânepă de la domiciliul lui Bouroș M. și Bouroș N.

Ulterior, în scopul de a ascunde săvârșirea depășirii atribuțiilor de serviciu c comise, inculpatul Sidlețchi Iu., care a documentat acțiunile ilegale, a întocmit la poarta gospodăriei cet. Bouroș M. și Bouroș N. un proces-verbal în acest sens, acțiune de urmărire penală care nu a fost autorizată de judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

În conformitate cu prevederile pct. 92 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul Penal din 27 iunie 2017, în partea ce ține de urmările prejudiciabile cauzate „*drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*”, Curtea observă că prevederile art. 126 alin. (2) din Codul penal stabilesc că pentru evaluarea caracterului considerabil al prejudicierii acestora urmează a fi luat în considerare gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Cu privire la claritatea noțiunii „*daune considerabile*”, Curtea observă că noțiunea „*daune considerabile*” își găsește explicația în art.126 alin.(2) din Codul penal, care prevede următoarele: „*Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.*”

Din atare considerente, instanța de apel la stabilirea gradului lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a ținut cont că, în conformitate cu art. 8 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. Noțiunea de „domiciliu”, în sensul art. 8 este locul unde o persoană trăiește pe o bază stabilă astfel încât orice cadru de viață poate constitui un domiciliu în conformitate cu art. 8 paragraf 1 din Convenție, cu excepția eventuală a caselor de vacanță și a căminelor-ateliere sau alte locuințe temporare de lungă durată.

Conform practicii naționale, la drepturi și interese ocrotite de lege ale persoanelor fizice se referă: inviolabilitățile (dreptul la viață, dreptul la integritate fizică și psihică, dreptul la libera circulație, *inviolabilitatea domiciliului*, dreptul la ocrotirea vieții intime, familiale și private etc.); drepturile sociale, economice și culturale (dreptul la învățătură, dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la muncă și protecția socială a muncii, dreptul la proprietate, dreptul la grevă etc.); drepturi exclusiv politice (dreptul de a alege și dreptul de a fi ales); drepturi social politice (libertatea de exprimare, libertatea întrunirilor, dreptul la informație, dreptul la asociere etc.); drepturi garanții (dreptul de petiționare, dreptul persoanei vătămate de către o autoritate publică etc.).

Dacă dauna cauzată de către persoana publică, ca efect al depășirii atribuțiilor de serviciu este de *natură nepatrimonială*, la aprecierea *caracterului considerabil al daunei*, urmează a se ține cont de criteriul prevăzut la alin. (2) art.126 Cod penal, și anume: gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În speță, instanța de apel a apreciat că prin săvârșirea acțiunilor de depășire a atribuțiilor de serviciu de către inculpații Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev. au fost cauzate daune în proporții considerabile părții vătămate Bouroș M., fiindu-i lezat dreptul la inviolabilitatea domiciliului prevăzut de art. 29 din Constituție, natura cărui drept este nepatrimonială, însă la aprecierea caracterului considerabil s-a ținut cont de poziția părții vătămate referitor la aprecierea caracterului considerabil al daunei cauzate.

Totodată, în ceea ce privește capătul de acuzare incriminat inculpatului Sterlețchi Ev. privind comiterea falsului în acte publice, instanța de apel a apreciat că vinovăția ultimului a fost pe deplin constatată prin probele administrate de acuzatorul de stat.

După care, instanța de apel, făcând trimitere la prevederile art. 391 alin. (1) Cod procedură penală, a consemnat că sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: 6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. Conform art. 332 alin. (1) Cod procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În corespundere cu art. 60 alin. (1), lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

La caz, inculpatul Sterlețchi Ev. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, în perioada 12 iunie 2012 – 13 iunie 2012, iar de la ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 2 ani, în conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, respectiv, se constată că a expirat termenul de tragere la răspundere penală a inculpatului, din care motive, se va dispune încetarea procesului penal în privința lui Sterlețchi Ev., cu liberarea acestuia de răspundere penală.

Totodată, în conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Prin urmare, acțiunile infracționale ale inculpaților Sidlețchi Iu., Mișin S., Bazatin V. și Sterlețchi Ev. întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, infracțiunea care în conformitate cu criteriile prevăzute de art. 16 Cod penal, se califică ca infracțiune mai puțin gravă, însă avînd în vedere că aceasta a fost comisă de inculpați la data de 12 iunie 2016, dată de la care a expirat termenul de 5 ani, respectiv, se constată că a expirat termenul de tragere la răspundere penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, prin care s-a dispus încetarea procesului penal în privința inculpaților, ultimii o contestă cu recursuri ordinare solicitând, în unanimitate, casarea acesteia și menținerea sentinței de achitare în privința lor.

La caz, au fost declarate patru cereri de recurs din partea inculpaților Bazatin V., Sterlețchi Ev., precum și a avocatul Gavriiliuc I. în numele inculpatului Mișin S. și avocatului Ciofu I. în numele inculpatului Sidlețchi Iu. După conținut, cererile de recurs prezintă elemente de similitudine, părțile invocând, în esență, următoarele argumente:

- instanța de apel la judecarea cauzei a admis o eroare gravă de fapt, prin aceea că a pus la baza condamnării inculpaților declarațiile martorilor: Bradauțan S., Vasilenko N., Galaniuc S., Danilo C., care nu au fost audiați în instanța de apel, astfel, dând o nouă interpretare declarațiilor martorilor care au fost audiați în instanța de fond și care au determinat prima instanță de a se îndoii de acuzații și a motiva achitarea;

- adoptarea unei hotărâri de condamnare, după achitare, pronunțată fără audierea martorilor și fără administrarea vreunei probe noi este contrară cerințelor unui proces echitabil și încalcă grav prevederile art. 6.1 din Convenție;

- nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art.26 Cod de procedură penală, care obligă acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea martorilor și să prezinte în ședința de judecată probe în susținerea acuzații înaintate, urmează să fie apreciate ca nesusținere a acuzații în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare;

- în opinia părții apărării, corect a statuat prima instanță că, în acțiunile inculpaților nu se întrunesc elementele infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, după cum pretinde procurorul;

- însăși partea vătămată Bouroș M. fiind audiată a comunicat că deși inițial nu le permitea colaboratorilor de poliție să intre în ograda sa, ulterior le-a permis cu condiția că vine polițistul de sector (f.d 167-169, vol. II);

- partea vătămată atât în ședința instanței de fond, cât și a instanței de apel a declarat că nu i s-a cauzat nici un prejudiciu și nu are careva pretenții față de inculpați prin urmare lipsește cauzare prejudiciului;

- infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal este una materială și se consideră consumată din momentul producerii daunelor prevăzute de norma legală;

- din dispoziția art. 328 Cod penal rezultă că, pentru atragerea la răspundere penală făptuitorul urmează să depășească limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și nicidecum a unui ordin, care are caracter de recomandare, or ordinul menționat nu este un act oficial, nu are putere normativă, nu este inclus în prevederile Codului de procedură penală;

- Bazatin V. și Sterlețchi E. activau în funcție de inspector al poliției criminale, în atribuțiile lui nu intra autorizarea acțiunilor de urmărire penală la judecătorul de instrucție și nici informarea judecătorului de instrucție despre efectuarea acestor acțiuni de urmărire penală în termen de 24 de ore, după cum l-i se incriminează prin actul de sesizare a instanței;

- în ceea ce privește capătul de acuzație incriminat inculpatului Sterlețchi Ev. în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, privind comiterea falsului în acte publice, instanța de apel a apreciat că vinovăția acestuia a fost pe deplin constatată prin probele administrate de acuzatorul de stat, fără însă să motiveze cum a ajuns la concluzia respectivă;

- acțiunea prejudiciabilă prevăzută la art.332 alin. (1) Cod penal prevede două modalități: 1) introducerea în documentele oficiale autentice a constatărilor sau mențiunilor false; 2) fie contrafacerea documentelor oficiale (adică, confecționarea documentelor oficiale false), fie modificarea conținutului unor documente oficiale autentice;

- în actul de învinuirea nu este clar descrisă modalitatea de falsificare a documentului oficial fals de către Sterlețchi Ev., mai mult decât atât, din probele administrate nu rezultă că acesta intenționat a falsificat raportul din 13 iunie 2012, prin care a fost inițiat controlul în baza art. 274 Cod de procedură penală;

- de asemenea, se pretinde că acuzatorul de stat nu a probat existența intenției inculpatului Sterlețchi Ev. de a comite infracțiunea prevăzută de art. 332 Cod penal;

- CtEDO a sancționat România în cauza *Mischie c. României* (cererea nr. 50224/07, Hotărârea din 16 septembrie 2014), statuând ca este inadmisibilă condamnarea unei persoane în apel, după achitarea acesteia de prima instanță, fără a se administra probe noi care să răstoarne probatoriul de la fond. Judecătorii CtEDO interzic reinterpretația aceluiași probe;

- potrivit Hotărârii CEDO în cauza *Petrica Manolachi contra României* (cererea nr. 36605/04; Secția a II-a, 5 martie 2013), judecătorii europeni au notat ca instanțele de control judiciar au înlocuit sentința inițială de achitare cu o hotărâre de condamnare fără a administra vreo probă nouă. Jurisprudența Curții subliniază în acest sens că posibilitatea unui acuzat de a se confrunta cu un martor în fața instanței care se pronunță în ultimul grad cu privire la acuzație constituie o garanție a unui proces echitabil, în măsura în care observațiile instanței cu privire la comportamentul și credibilitatea unui martor pot avea consecințe pentru acuzat;

- în practica judiciară națională definiția de fapte noi se deține în Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14 mai 2015 (*pct. 61 - 64*) unde s-a specificat că „faptele noi” constituie date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată, iar „fapte recent descoperite” sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite;

- în acțiunile inculpatului Mișin S. nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, întrucât procurorul a eșuat în probarea existenței laturii obiective a acestei infracțiuni, iar încălcarea unei dispoziții din Instrucțiunea de serviciu, nu poate echivala cu încălcarea unui act normativ;

- potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, ceea ce la caz nu s-a respectat.

În drept, recursurile declarate de părți se întemeiază pe temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la cererile de recursuri ordinare declarate de inculpați și reprezentanții acestora, solicitând admiterea recursurilor în sensul declarat, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, deoarece eroarea de drept admisă de instanță nu poate fi remediată la această etapă a procedurilor.

8. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, pentru considerentele de drept și de fapt expuse în contextul ce urmează.

Rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, constă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția de admitere a recursurilor declarate, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță, la această etapă a procedurilor.

Din conținutul recursurilor deferite judecării se constată că titularii acestora, întemeindu-și cererile pe temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, critică decizia instanței de apel preponderent din două aspecte, în primul rând se pretinde că a fost încălcat art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, prin aceea că la baza soluției de vinovăție a inculpaților au fost puse declarațiile martorilor neaudiați nemijlocit de către instanța de apel și, în al doilea rând, se critică constatarea instanței de apel despre existența în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu și de fals în acte publice, care în opinia lor nu este motivată.

Verificând alegațiile recurenților, în raport cu actele cauzei și decizia recurată, se constată că acestea sunt întemeiate, iar recursurile urmează a fi admise, cu casarea integrală a hotărârii atacate, inclusiv și din alte temeiuri decât cele invocate de părți.

Așadar, ținând seama de esența erorilor evidențiate de părți, într-un prim aspect, urmează de menționat că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, adică odată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, totodată instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar.

Prin urmare, la judecarea apelului, instanța este în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (*care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță*), precum și să administreze probe noi, pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpaților prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Pe lângă cele consemnate, este necesar de a face o precizare substanțială, și anume că, după investirea instanței cu soluționarea în fond a cauzei, părților trebuie să le fie asigurate toate garanțiile unui proces echitabil, prin urmare dacă apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, acestea sunt valabile și pentru instanța dată.

Totodată, procedura de examinare a apelului, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, prezintă unele particularități aparte. În acest sens, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate de Curtea Europeană în jurisprudența sa, și prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel, precum și fără audierea martorilor acuzării, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial

condamnarea unei persoane.

Bazat pe cele ce preced, Colegiul evidențiază că, *mutatis mutandis*, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre prin care constată vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate acestora prin rechizitoriu, bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, în temeiul cărora s-a dispus achitarea acestora. Or, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpaților. În particular, în atare situații administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

De altfel, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, având în vedere că, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor care prezintă relevanță, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vizavi de vinovăția persoanelor deferite justiției.

Respectiv, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpați.

Ca atare, recurenții în cererile de recurs critică anume faptul că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a constatat vinovăția inculpaților bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, cărora li s-a dat citire și care inițial au fost puse la baza achitării acestora, ceea ce, la caz, s-a confirmat.

Din actele dosarului s-a adevărit că instanța de apel nu a ținut seama de dispozițiile legale pertinente în acest sens și nu a audiat nemijlocit martorii acuzării a căror declarații, în opinia instanței, au influențat în mod direct soluționarea acestei cauze, prin aceasta încălcând dispoziția art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală.

Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din data de 25 octombrie 2017, instanța de apel a purces la examinarea probelor și înscrisurilor, printre care se regăsesc:

- *declarațiile martorului Bradauțan S. de la f.d. 118-119, vol. II;*
- *declarațiile martorului Vasilenko N. de la f.d. 171-173, vol. II;*
- *declarațiile martorului Galaniuc S. de la f.d. 183-185, vol. II;*
- *declarațiile martorului Danilo C. de la f.d. 4-5, vol. II;*
- *declarațiile martorului Pșenicnii V. de la f.d. 14-147, vol. II.*

În acest punct de analiză, urmează de notat că procurorul a dat citire tuturor declarațiilor nominalizate supra, cu consemnarea faptului dat în procesul-verbal, deoarece martorii respectivi nu au fost prezenți la nici o ședință de judecată, dintre cele desfășurate de instanța de apel. (*a se vedea în acest sens f.d. 16, vol. IV*)

Mai mult ca atât, verificând actele procesuale preparatorii întocmite de instanța de apel, Colegiul penal lărgit constată că, în general, printre acestea lipsește confirmarea citării martorilor nominalizați.

Cu toate acestea, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reflectat declarațiile date de martorii acuzării și anume de: *Bradauțan S., Vasilenko N., Galaniuc S., Danilo C., Pșenicni V.*, redând cu exactitate conținutul acestora și indicând expres că acestea au fost date de dâșii doar în prima instanță.

Aici, se remarcă faptul că, declarațiile martorilor dați, au fost puse de către prima instanță la baza sentinței de achitare. Adică, având la bază aceleași probe, instanța de apel, din contra, a statuat că acestea confirmă vinovăția inculpaților.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră relevant de a reitera unele pasaje din declarațiile martorilor menționați, pentru a accentua importanța mărturiilor făcute de aceștia:

„ - martorul *Bradauțan S.*, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, a declarat că la data de 12 iunie 2012, pe timp de seara, a fost telefonat de către *Bazatin V.*, care i-a comunicat că se află pe str. Victoriei 93, sat. Ghidighici, la poarta cet. *Bouroș M.* unde din spusele lui au depistat plante de cânepă. Concretizează că la fața locului colegii lui i-au explicat ce s-a întâmplat, au spus că au depistat plante de cânepă în ograda acesteia. La rugămintea ofițerului de urmărire penală de a semna procesul-verbal, *Bouroș M.* a refuzat. La fața locului s-a aflat aproximativ 10-15 minute, procesul-verbal de cercetare la fața locului nu a văzut concret cine l-a scris, doar a văzut că *Bouroș M.* a refuzat să semneze, nu ține minte dacă a semnat procesul-verbal, dar cunoaște că restul procesului-verbal a fost semnat de participanții. Când a ajuns nimeni nu era în ograda *M. Bouroș* ci la poartă. Concretizează că atunci când a ajuns la fața locului, a întrebat-o pe *M. Bouroș* dacă cânepa este de la ea din ogradă, la ce aceasta a confirmat că creștea plante printre plantele de cartofi, pentru că gândacii de colorado să nu mănânce cartofii.

- martorul *Vasilenko N.*, care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a declarat că activează în cadrul IP Buiucani din anul 1998, este ofițer de poliție din 2010. În obligațiunile sale intră înregistrarea informației parvenită de la cetățeni, apelurile cetățenilor, reacționarea promptă la apelurile cetățenilor ... Raportul din 12 iunie 2012, scris din numele lui *Sterlețchi Ev.* este aplicata ștampila IP Buiucani, care se înregistrează în R2. Acest raport l-a înregistrat în R2, raportul este înregistrat pe data de 13, când a parvenit raportul atunci l-a înregistrat. La data de 12 iunie, el era de serviciu, pe 13 iunie altcineva era de serviciu. Rapoartele din numele lui *Sterlețchi Ev.* din 12.06.2012-13.06.2012 le-a primit în unitatea de gardă, dar nu ține minte cine le-a adus. Pe raportul din 12.06.2012 este scris cu pixul, de el, de obicei aduce ori colaboratorul de poliție, ori ofițerul de urmărire penală. Raportul din 13.06.2012, mențiunea pe partea stângă cu pixul, *Iu. Sidlețchi* conform art. 274 CPP cu termen 14.06.2012, semnătură, 13.06.2012 viza este pusă de conducătorul organului de urmărire penală, nu ține minte cine a prezentat raportul, ștampila este pusă de ofițerul de poliție ori de către ajutor, scrie familia sa. În cazul în care graficul este încărcat sau sunt alte informații mai

importante, ajutorul poate aplica ștampila, dar ca atare pe R1 pune ofițerul de serviciu, doar în cazuri excepționale poate să roage ajutorul să pună ștampila. În registru scrie 7 plante, în raport 5 plante, nu poate exclude că putea fi și alt raport, nu poate răspunde, posibil putea fi greșeală tehnică, nu exclude nici un fapt;

- martorul Galaniuc S., în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a declarat că în luna iunie 2012 a activat în funcție de inspector superior operativ de servicii a comisariatului Buiucani. Mențiunile în R2 nu este stipulat cine trebuie să facă înregistrările, dacă era liber, înregistra el, dacă era ocupat altcineva înregistra, de obicei ajutorul făcea înregistrări în R2. Nu își aduce aminte componența grupei operative la acel moment. Toate rapoartele se prezentau cu avizul conducătorului, dacă lipsea conducătorul la moment ei înregistrau în R2, noaptea sau în zilele de odihnă. Ștampilele R1 și R2 le aplică ofițerul de serviciu sau ajutorul, ofițerul pe R1 și ajutorul pe R2. Ștampilele se păstrau în masa de serviciu, în sertar, dacă era ieșit din birou la masă pe jumătate de oră, putea avea acces la ștampile terțe persoane. Practic alți colaboratori nu intră în unitatea de gardă, mai ales dacă nu sunt membri ai grupei operative, aceasta este categoric interzis. Rapoartele de obicei le primeau de la autorii rapoartelor, colaboratorii se duceau cu raportul la șeful lor nemijlocit, îl vizau, apoi îl duceau vizat în unitatea de gardă cu indicații concret scrise, după se înregistrau conform avizului;

- martorul Danilo C., care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a declarat că nu cunoaște pe nici unul din inculpați. Pe Bouroș M. o cunoaște, sunt consăteni, sunt în relații rele ... În vara anului 2012, luna iulie cunoaște despre faptul că la Bouroș M. au venit niște băieți, au vrut să intre în ogradă. Bouroș M. nu le-a dat voie să intre și a chemat polițistul de sector, după sosirea inspectorului de sector li s-a permis să intre în ogradă, d-ei avea un câine de rasă mare și câinele era legat. Ele creșteau cânepa în ograda, le udau. Colaboratorii de poliție fără inspectorul de sector nu au intrat, ele nu le-au dat voie până nu a venit inspectorul de sector, personal a văzut aceste evenimente;

- martorul Pșenicinî V., fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, a declarat că din decembrie 2011 până în noiembrie 2012 a ocupat funcția de șef al secției urmărire penală, pe atunci Comisariatul de Poliție sect. Buiucani. Referitor la caz, a declarat că a primit în dimineața zilei luna iunie sau iulie 2012, de la ofițerul unității de gardă sect. Buiucani pentru repartizare mai multe materiale care au fost acumulate în 24 ore de pe registrul 2 spre transfer în registrul 1 sau care au fost acumulate de către ofițerii din grupa operativă. Printre acele materiale a fost și materialul ce ține de depistarea drogurilor în gospodăria unui cetățean în comuna Vatra sau Ghidighici. Materialul era acumulat de Inspectorul poliției criminale al comisariatului în cauză Sterlețchi Eu. și a fost repartizat prin rezoluția sa pentru examinarea conform art. 274 CPP ofițerului de urmărire penală al aceuiași comisariat care și a fost de serviciu în grupa operativă în ziua respectivă și anume Sidlețchi Iu. În continuare, în aceeași zi când a fost repartizat materialul ofițerului de urmărire penală menționat au fost expediate pentru constatare tehnico-științifică la capitolul se atribuie

sau nu la substanțele narcotice, masa vegetală, care a fost ridicată de la fața locului. În aceeași zi prin scrisoare de însoțire au fost expediate către Comisariatul General de Poliție substanța respectivă, la solicitarea de a verifica constituie sau nu substanță narcotică. Peste câteva zile a parvenit raportul de constatare în care expertul a menționat că ambalajul parvenit conform scrisorii respective deține nivel 5 tufe, reprezintă în sine sau cânepă sau marihuana, ulterior ofițerul de urmărire penală Sidlețchi Iu., reieșind din faptul că la fața locului s-au depistat doar 5 tufe, dar pentru pornirea unei urmăriri penale pe faptul cultivării, creșterii substanțelor narcotice cel puțin era nevoie de 6 tufe s-a întocmit un raport cu propunerea de neîncepere a urmăriri penale din lipsa elementelor infracțiunii. Ulterior, materialul acumulat cu raportul a fost expediat pentru adoptarea unei decizii în baza art. 274 CPP de către Procuratura sect. Buiucani.”

Indubitabil că, facultatea de a aprecia relevanța unei „oferte de probă” făcute de martori ia aparținut instanței de apel, care trebuia să argumenteze faptul necitării și neaudierii nemijlocite a martorilor respectivi, confirmând prin aceasta echitatea procedurii de judecare a cauzei în apel.

În contextul dat, se insistă pe faptul că lipsa unui motiv serios care să justifice neprezentarea unui martor pentru acuzare, constituie un element important în ceea ce privește evaluarea caracterului echitabil de ansamblu al acestui proces, un astfel de element este susceptibil să încline balanța în favoarea constatării potrivit căreia a fost încălcat art. 6 § 1 și 3 lit. d) din Convenție.

Or, în cel de-al doilea ciclu procedural în urma căruia s-a constatat că inculpații se fac vinovați de comiterea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, instanța de apel nu a invocat un motiv întemeiat care să justifice neprezentarea celor cinci martori și admiterea cu titlu de probe a depozițiilor acestora.

Față de cele expuse, instanța de recurs ajunge la conchiderea că, instanța de apel și-a întemeiat, *inter alia*, hotărârea pe declarațiile martorilor: *Bradauțan S., Vasilenko N., Galaniuc S., Danilo C., Pșenicnii V.*, fără a-i fi citat și ascultat nemijlocit în cadrul ședinței de judecată.

În acest sens, Colegiul subliniază că, din moment ce o declarație avansată de un martor, este susceptibilă să fondeze, substanțial, concluzia despre vinovăția unei persoane despre comiterea unei infracțiuni, aceasta constituie o mărturie în sprijinul acuzării, ceea ce denotă că garanțiile prevăzute de art. 6 alin. (1) din Convenție îi sunt aplicabile. Nu se contestă faptul că era de competența instanței de apel să aprecieze probatoriul din dosar, cu toate acestea, inculpații au fost declarați vinovați pe baza aceluiași probe care au făcut ca prima instanță să se îndoiască de temeinicia acuzației incriminată acestora prin rechizitoriu, iar aceleași declarații au fost puse la baza achitării lor.

Din aceste considerente, se poate concluziona că Curtea de Apel nu și-a îndeplinit obligația de a rejudeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care urmează a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, dându-le astfel posibilitatea inculpaților de a se apăra efectiv împotriva acuzațiilor aduse în baza art. 328 și 332 Cod penal.

Având în vedere cele expuse, Colegiul penal lărgit nu este convins că chestiunile asupra cărora Curtea de Apel trebuia să se pronunțe, atunci când a conchis asupra vinovăției inculpaților și, astfel, a anulat hotărârea de achitare în privința acestora dată de către prima instanță, au fost examinate în mod corespunzător, ca o chestiune de proces echitabil, fără aprecierea directă a probelor, în particular se au în vedere declarațiile martorilor nominalizați mai sus. Colegiul se raliază în acest sens statuărilor date de Curtea Europeană într-o cauză similară, care a stabilit că cei care au responsabilitatea de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să fie în măsură să audieze victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea declarațiilor date de aceștia (*a se vedea, a contrario, Kashlev c. Estonia, nr. 22574/08, §§ 48-50, 26 aprilie 2016*). Evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi îndeplinită, de obicei, numai prin darea citirii declarațiilor martorilor, după cum a procedat de altfel în cauza deferită judecării instanța de apel.

În lumina celor expuse, se consideră că statuarea asupra vinovăției inculpaților, fără o audiere repetată a martorilor, declarațiile cărora constituie o mărturie susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial acuzarea, după ce aceștia au fost achitați de prima instanță, a fost contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art.6 § 1 din Convenție.

Rezumînd cele menționate supra, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate celor patru inculpați, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza răsturnării soluției de achitare.

Cu titlul de principiu, se relevă că, una din condițiile guvernante ale adoptării hotărârii judecătorești legale este respectarea garanțiilor procesului echitabil, ceea ce, la caz, nu a fost respectat de către instanța ierarhic inferioară.

O altă carență procesuală admisă de instanța de apel la întocmirea hotărârii vizează partea dispozitivă a acesteia, care nu corespunde întru-totul exigențelor din legea procesual-penală. În particular, fiind vorba despre aceea că, în conținutul deciziei adoptate de instanța de apel, aceasta statuează asupra faptului că, prin probele din dosar, se confirmă vinovăția inculpaților de cele incriminate prin actul de sesizare a instanței, însă, având în vedere intervenirea prescriptibilității termenului de tragere la răspundere penală a inculpaților pentru faptele infracționale comise, s-a dispus încetarea procesului penal, cu liberarea acestora de la răspunderea penală.

Totuși, se trage atenția instanței de apel că, în cazul în care în urma judecării cauzei se constată că inculpații se fac vinovați de cele incriminate prin rechizitoriu, faptul dat trebuie consemnat neapărat în dispozitiv, după care urmând a fi dispus încetarea procesului penal, cu liberarea inculpaților de la răspunderea penală, întrucât a intervenit termenul de prescripție prevăzut de art. 60 Cod penal, pentru tragerea acestora la răspundere.

De asemenea, Colegiul penal lărgit consideră important de a expune că soluționarea

justă a acestora cauze penale, prezintă relevanță și din punct de vedere al remedierii drepturilor fundamentale ale inculpaților afectate prin soluția instanței de apel, printre care se enumeră și respectarea prezumției de nevinovăției acestora. În acest aspect, nu în zădar Curtea Europeană a reamintit că prezumția de nevinovăție, consacrată de paragraf. 2 al art. 6 din Convenție, este un element al noțiunii de proces echitabil în materie penală, care trebuie interpretată în lumina jurisprudenței Curții în materie.

Mai mult ca atât, domeniul de aplicare a art. 6 paragraf. 2 nu este limitat la procedurile penale aflate în curs, ci se extinde și asupra deciziilor judiciare pronunțate după încetarea urmăririi penale sau după pronunțarea unei soluții de achitare. Prezumția de nevinovăție este încălcată dacă, fără să fi fost în mod prealabil stabilită vinovăția acuzatului și, în special, fără ca acesta să fi avut posibilitatea să-și exercite dreptul la apărare, o decizie judiciară care îl privește reflectă că acesta este vinovat. Chiar și în lipsa unei constatări formale, este suficient să existe o argumentație care să lase să se întrevadă că judecătorul l-a considerat vinovat pe inculpat.

În speța noastră, anume această constatarea a fost trasată de către magistrații instanței de apel, cu încălcarea garanțiilor procesuale de care urmau să beneficieze inculpații potrivit legii.

Cu titlul de exemplu ce vizează o situație analogică, Colegiul face referire la cauza *Didu c. României (Hotărârea din 14 aprilie 2009)*, unde Curtea a considerat că în cazul în care instanța de ultim grad casează deciziile de achitare pronunțate de către instanțele inferioare în grad și constată vinovăția inculpatului, deși dispune încetarea procesului penal pentru îndeplinirea termenului de prescripție a răspunderii penale, este încălcat art. 6 par. 2 din Convenție, în măsura în care dreptul la apărare nu a fost respectat în procedura desfășurată în fața instanței de ultim grad. Din această jurisprudență rezultă că există o problemă în lumina art. 6 par. 2 atunci când jurisdicția care pronunță încetarea procesului penal pe motivul împlinirii termenului de prescripție casează, în același timp, soluțiile de achitare pronunțate de către instanțele inferioare și, mai mult, se pronunță pentru prima dată asupra vinovăției inculpatului, fără ca dreptul acestuia la apărare să fie respectat în procedura desfășurată în fața instanței de ultim grad.

Respectiv, chiar dacă în cauza deferită judecării, soluția de încetarea a procesului penal, în legătură cu intervenirea prescriptibilității penale, a fost pronunțată de instanța de apel, care nu este ultimul grad de jurisdicție, totuși afectarea dreptului la apărare a inculpaților este de natură să vicieze actul procesual întocmit de instanță, ceea ce în consecință duce la casarea integrală a acestuia, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile semnalate supra, nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale. Din atare considerente, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare și în condițiile de nemijlocire și contradictorialitate, pentru

adoptarea unei soluții corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, să le dea o apreciere corespunzătoare cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În subsidiar, Colegiul penal lărgit ține să evidențieze că, la rejudecarea cauzei de către instanța de apel urmează a fi verificate și toate criticele expuse de recurenți în cererile de recurs.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de inculpații Bazatin Vitalie, Sterlețchi Evgheni, avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatului Mișin Serghei și avocatul Ciofu Ion în numele inculpatului Sidlețchi Iurie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 în cauza penală privindu-i pe Sidlețchi Iurie, Mișin Serghei, Bazatin Vitalie și Sterlețchi Evgheni, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, pronunțată integral la 15 mai 2018.

Președinte	GORDILĂ Nicolae
Judecător	CATAN Liliana
Judecător	COVALENCO Elena
Judecător	DIACONU Iurie
Judecător	GUZUN Ion